

ORGLE

Umetniška gimnazija - glasbena smer; modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: orgle

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Matjaž Balažic, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Renata Bauer, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; dr. Tina Bohak Adam, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Pia Brodnik, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Ambrož Čopi, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Barbara De Costa, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Tatjana Dvoršak, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Nina Frank, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danilo Kostevšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Primož Kranjc, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Egon Mihajlovič, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; dr. Ilonka Pucihar, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Tomaž Sevšek Šramel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tatjana Vasle, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Borut Zagoranski, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Suzana Zorko, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola.

JEZIKOVNI PREGLED: Manja Žugman

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-orgle_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 251373315](#)
ISBN 978-961-03-1144-7 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, določil učni načrt orgle za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B – petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B – petje-instrument).

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspsit dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

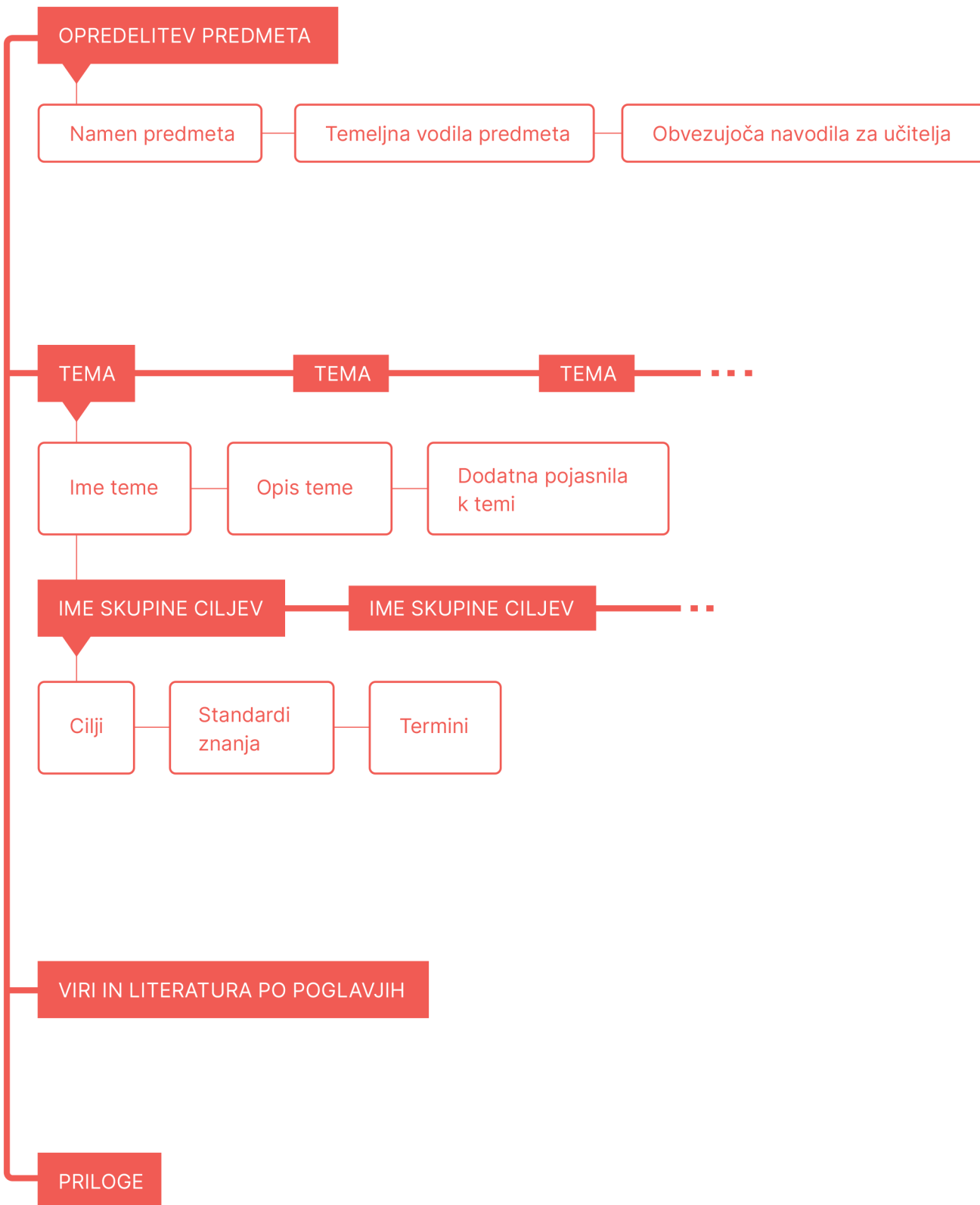
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

1. LETNIK 12

Tehnične in muzikalne prvine..... 12

Skladbe od 16. do 18. stoletja 14

Skladbe J. S. Bacha..... 15

Skladbe 19. stoletja 16

Skladbe 20. in 21. stoletja 17

2. LETNIK 18

Tehnične in muzikalne prvine..... 18

Skladbe od 16. do 18. stoletja 20

Skladbe J. S. Bacha..... 21

Skladbe 19. stoletja 22

Skladbe 20. in 21. stoletja 23

3. LETNIK 24

Tehnične in muzikalne prvine..... 24

Skladbe od 16. do 18. stoletja 26

Skladbe J. S. Bacha..... 27

Skladbe 19. stoletja 28

Skladbe 20. in 21. stoletja 29

4. LETNIK 30

Tehnične in muzikalne prvine..... 30

Skladbe od 16. do 18. stoletja 31

Skladbe J. S. Bacha..... 32

Skladbe 19. stoletja 33

Skladbe 20. in 21. stoletja 34

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH.....35

1. letnik..... 35

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE . 35

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA. 35

SKLADBE J. S. BACHA..... 36

SKLADBE 19. STOLETJA 36

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA 36

2. letnik.....37

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE . 37

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA. 37

SKLADBE J. S. BACHA 38

SKLADBE 19. STOLETJA 38

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA 39

3. letnik..... 39

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE . 39

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA. 39

SKLADBE J. S. BACHA 40

SKLADBE 19. STOLETJA 40

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA 40

4. letnik..... 41

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE ..41

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA..41

SKLADBE J. S. BACHA41

SKLADBE 19. STOLETJA 42

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA 42

PRILOGE 44

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Poučevanje orgel ima pomembno mesto znotraj glasbenega izobraževalnega sistema, saj dijaku omogoča stik z bogato evropsko in slovensko glasbeno dediščino. Orgle kot instrument združujejo tehnično zahtevnost, estetsko občutljivost in kulturnozgodovinsko razsežnost, zato predmet pomembno prispeva k celostni umetniški in osebni rasti dijaka.

Vključitev orgel v program srednje glasbene šole izhaja iz potrebe po ohranjanju in razvoju specifičnega znanja, ki se je na Slovenskem oblikovalo skozi stoletja pod vplivom različnih evropskih tokov. Znanje, pridobljeno pri tem predmetu, ni le tehnično ali izvajalsko, temveč tudi širše kulturno: dijak spoznava pomen orgel kot umetniškega in družbenega sredstva izražanja ter njihovo vlogo v širšem okolju.

Predmet je vertikalno povezan s predmeti, kot so glasbena zgodovina, komorna igra, glasbeni stavek in solfeggio. Ta povezava omogoča dijaku poglobljeno razumevanje glasbenega jezika, interpretacije in vloge glasbenika v različnih kontekstih – od solističnih nastopov do sodelovanja v vokalno-instrumentalnih zasedbah. Orgle zaradi svoje kompleksnosti dodatno razvijajo koordinacijo, koncentracijo in disciplino ter spodbujajo analitično razmišljanje in samostojno umetniško odločanje.

Dijak z učenjem orgel razvija sposobnosti, ki presegajo ožje glasbeno znanje. Gre za oblikovanje lastne umetniške identitete, krepitev kulturne zavesti ter pridobivanje samozavesti v javnem nastopanju. Hkrati predmet omogoča razumevanje družbene funkcije glasbe (npr. v komorni igri z drugimi instrumentalisti, s pevci, z zbori in v spremljevalni vlogi liturgičnega igranja) ter s tem ohranjanje slovenske glasbene umetnosti in kulture.

Ob upoštevanju povečanega zanimanja za orgle in razširjene dostopnosti instrumenta se kaže tudi potreba po usposobljenih glasbenikih, ki bodo v prihodnosti delovali kot pedagogi, koncertni izvajalci ali sakralni organist. Znanje, pridobljeno v okviru predmeta Orgle, zato dijakom omogoča tako nadaljevanje študija na visokošolski ravni kot tudi neposredno poklicno udejstvovanje.

Prisotnost predmeta Orgle v izobraževalnem programu bogati predmetnik z vsebinami, ki povezujejo tehnično zahtevnost z umetniško izraznostjo in kulturno dediščino. Dijakom odpira priložnost za poglobljeno razvijanje specifičnih znanj, ki presegajo zgolj obvladovanje instrumenta, temveč omogočajo širši umetniški in osebni razvoj, ki prispeva k oblikovanju samostojnega, ustvarjalnega in kulturno ozaveščenega posameznika. Takšne učne izkušnje

pomembno dopolnjujejo vzgojno-izobraževalni proces in širijo obzorja v glasbenem in družbenem smislu.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Dijaku ponuja široko in temeljno izobrazbo za samostojno delo. Dijak z glasbenimi dejavnostmi izkustveno razvija glasbene sposobnosti in spretnosti, izgrajuje pojmovne mreže, spoznava glasbeno literaturo, ustvarjalce, poustvarjalce, glasbeni simbolni sistem in elemente glasbenega oblikovanja. Namen izbora vsebin je razvijanje dijakove razgledanosti, vsestranske glasbene nadarjenosti, glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj.

Dijak razvija odgovornost za svoje znanje in veščine. V povezavi z učnim načrtom in standardi znanja pridobiva sposobnosti za načrtovanje učenja; ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela; spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka v skladu z zastavljenimi cilji. Dejavno se vključuje v komorne skupine in druge skupne projekte, kjer se navaja na medsebojno umetniško sodelovanje. Vključuje se v domača in mednarodna šolska partnerstva ter ob koncu šolanja dosega predpisano znanje za nadaljevanje študija.

Tako učitelj kot dijak skrbita za kvaliteto učnega jezika in spoštljivo medsebojno komunikacijo.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Učitelj naj izhaja iz stopnje dijakovega znanja in posebno pozornost posveti šibkejšim elementom njegovega igranja. Izbor učnega gradiva naj vključuje različne glasbene oblike z opisom zgodovinskega ozadja, oblikovno in muzikalno analizo, ki naj dijaka vodijo k razumevanju in sooblikovanju celostne podobe skladbe.

Učitelj naj dijaku v čim večji meri omogoči spoznavanje različnih orgel glede na čas nastanka in tip glasbila. Učni proces naj vodi k izkušnjam samostojnega registriranja skladb na nastopih in tekmovanjih. Dijak naj pridobljeno znanje predstavi na javnih nastopih tudi s samostojno sestavljenim koncertnim programom, s katerim izkaže splošno razgledanost ter načine dostopa do virov in informacij.

Učitelj s strokovnim znanjem poskrbi za primerno psihofizično obravnavo dijaka s sodobnimi tehnikami sproščanja in osnovnimi vajami za dobro držo.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 1. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: tehnične in muzikalne prvine, skladbe od 16. do 18. stoletja, skladbe J. S. Bacha, skladbe 19. stoletja ter skladbe 20. in 21. stoletja. Dijak pogloblja znanja orgelske tehnike, pridobljena na osnovni stopnji, in jih nadgrajuje z razumevanjem slogovne izvajalske prakse. Seznani se z razlikovanjem med svobodnimi deli in deli, vezanimi na protestantski koral v Bachovem opusu. V programu je vključeno tudi izvajanje skladb slovenskih avtorjev ter sodobnih skladb, kar širi dijakov repertoar in glasbeni izraz.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : nadzira položaj, sproščenost in koordinacijo telesa; **SC** (3.2.3.2)
- : postopno usvaja natančno pedalno in prstno tehniko (način, hitrost in dolžina pritiska na tipko – učenje različnih načinov artikulacije);
- : utrjuje ritmično stabilnost;
- : spoznava in izvaja elemente orgelske interpretacije;
- : nadgrajuje znanje o zgradbi in delovanju orgel.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže pravilno držo, sproščenost in koordinacijo telesa;
- » natančno izvede pedalno in prstno tehniko (način, hitrost in dolžina pritiska na tipko – učenje različnih načinov artikulacije);
- » izkaže ritmično stabilnost;
- » pozna, razume in izvaja elemente orgelske interpretacije;
- » izvede etudo za pedal.

TERMINI

- ritem
- artikulacija
- pedalna tehnika
- interpretacija

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

CILJI

Dijak:

●: usvaja elemente tehnične in muzikalne igre kot izhodišče za slogovno interpretacijo in diferenciacijo s poudarkom na nemški glasbi zgodnjega baroka;

SC (1.3.2.1)

●: pozorno izvaja artikulacijo v obravnavanih skladbah;

●: poimenuje in izvaja različne okraske;

●: spozna način interpretacije »stylus phantasticus«;

●: se uči analizirati obravnavane glasbene oblike in vrste skladb;

●: na podlagi vrste izvajalske prakse, glasbene oblike ter značaja skladbe razume princip registracije.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra elemente tehnične in muzikalne igre kot izhodišče za slogovno interpretacijo in diferenciacijo s poudarkom na nemški glasbi zgodnjega baroka;

» smiselno artikulira skladbe;

» prepozna in izvede okraske;

» v skladbah izkaže razumevanje interpretacije »stylus phantasticus«;

» analizira obravnavane glasbene oblike in vrste skladb;

» razume registracijo, izhajajoč iz izvajalske prakse, glasbene oblike, značaja skladbe;

» izvede skladbo iz obdobja od 16. do 18. stoletja.

TERMINI

◦ barok ◦ stylus phantasticus ◦ glasbena oblika ◦ registracija

SKLADBE J. S. BACHA

CILJI

Dijak:

- : spoznava značilne večje glasbene oblike Bachovih del, ki niso vezane na koral (preludij, fantazija, fuga);
SC (1.1.2.1)
- : na primeru lažjih koralov iz Orgelske knjižice pogloblja znanje Bachovih orgelskih del, vezanih na protestantski koral;
- : spoznava različne kompozicijske principe koralnih obdelav;
- : povezuje vsebino koralnega besedila z glasbenim izrazom in artikulacijskim oblikovanjem značilnih motivov;
- : artikulacijsko diferencira dva različna glasova, zaigrana z isto roko;
- : se uči prepoznavati posamezne vrste okraskov na primeru koloriranih cantusov firmusov in jih primerja z ornamentacijo Bachovih sodobnikov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna značilne večje glasbene oblike, nevezane na koral (preludij, fantazija, fuga);
- » prepozna svobodna Bachova dela in dela, vezana na protestantski koral;
- » izvede koralne obdelave z različnimi kompozicijskimi principi na primeru lažjih koralov iz Orgelske knjižice;
- » poveže vsebino koralnega besedila z glasbenim izrazom in artikulacijskim oblikovanjem značilnih motivov;
- » **artikulacijsko diferencira dva različna glasova, zaigrana z isto roko;**
- » izvede posamezne vrste okraskov na primeru koloriranih cantusov firmusov in jih primerja z ornamentacijo Bachovih sodobnikov;
- » **izvede skladbo J. S. Bacha.**

TERMINI

○ preludij ○ fuga ○ tokata ○ koral ○ cantus firmus

SKLADBE 19. STOLETJA

CILJI

Dijak:

🟡: razvija orgelsko tehniko, značilno za izvajanje skladb romantike (legato igra, uporaba zapestja, odstavljanje);

SC (1.1.2.1)

🟡: usvaja osnovne muzikalne prvine romantične igre na preprostejših glasbenih oblikah;

🟡: razlikuje osnovne slogovne registracije pri nemških in francoskih skladbah romantike;

🟡: ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja.

SC (1.1.4.1 | 2.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» prikaže orgelsko tehniko, značilno za izvajanje skladb romantike (legato igra, uporaba zapestja, odstavljanje);

» izvede osnovne muzikalne prvine skladb romantike v preprostejših glasbenih oblikah;

» uporabi osnovne slogovne registracije pri nemških in francoskih skladbah romantike;

» izvede skladbo 19. stoletja.

TERMINI

◦ legato igra ◦ romantika

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

○: postopno širi znanja sodobnega glasbenega izraza, od skladb, ki se še navezujejo na tonalno govorico, do kompleksnejših skladb;

○: spozna sestavljene ritme in svobodne metrične strukture;

○: se uči analizirati posamezne kompozicijske tehnike;

SC (1.1.4.1)

○: pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.

SC (4.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbe, ki se še navezujejo na tonalno govorico;

» izvede sestavljene ritme in svobodne metrične strukture;

» analizira posamezne kompozicijske tehnike;

» izvede skladbo 20. ali 21. stoletja.

TERMINI

◦ sodobna glasba ◦ sestavljeni ritmi

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 2. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: tehnične in muzikalne prvine, skladbe od 16. do 18. stoletja, skladbe J. S. Bacha, skladbe 19. stoletja ter skladbe 20. in 21. stoletja. Dijak nadaljuje z nadgradnjo in razvojem tehničnih ter muzikalnih vidikov orgelske igre, pri čemer postopoma dosega večjo izraznost in obvladovanje glasbila. Posebno pozornost namenja slogovni izvajalski praksi in ob tem spoznava lažja zgodnja dela 16. stoletja ter preprostejše oblike francoskih mojstrov iz 17. stoletja. S pomočjo kompleksnejših koralov skladatelja J. S. Bacha dijak postopoma odkriva raznolikost skladb, vezanih na protestantski koral, ter se uči analitičnega pristopa k njihovemu preučevanju in interpretaciji.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : razvija stabilnost in predvidljivost pritiska tipk na manualu, pedalu in v povezavi manuala in pedala;
 - : igra dvoglasni pedal, figuracije v pedal;
 - : izvaja lažje vaje za trio-igro, bere, posluša in frazira vaje/skladbe s tremi glasovi;
 - : se uči natančno niansirati različne vrste artikulacije (leggiero in legato);
 - : spoznava in prepoznava posamezne registre in registrske kombinacije.
- SC (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže stabilnost in predvidljivost pritiska tipk na manualu, pedalu in v povezavi manuala in pedala;
- » zaigra dvoglasni pedal in figuracije v pedal;
- » izvede in frazira vaje/skladbe s tremi glasovi;

- » niansira različne vrste artikulacije;
- » pozna posamezne registre in registrske kombinacije;
- » izvede etudo za pedal.

TERMINI

- registri/registrske kombinacije
- figuracija
- artikulacija
- večglasje

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : se uči diferencirano artikulacijo glede na obravnavano skladbo;
- : spozna in razlikuje okraske glede na slogovno izvajalsko prakso;
- SC (1.3.2.1)
- : spozna zgodovinske instrumente kot izhodišče za razumevanje in interpretacijo skladb (število manualov, zgradba pedala, razpoložljivost registrov);
- : spozna razlike v pristopu registriranja stare orgelske glasbe glede na posamezno deželo v evropskem prostoru (npr. navezava francoskih oblikovnih tipov z registrsko barvo).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » diferencira artikulacijo glede na obravnavano skladbo;
- » zaigra različne okraske glede na slogovno izvajalsko prakso;
- » pozna zgodovinske instrumente kot izhodišče za razumevanje in interpretacijo skladb (število manualov, zgradba pedala, razpoložljivost registrov);
- » pozna razlike v pristopu registriranja stare orgelske glasbe glede na posamezno deželo v evropskem prostoru (npr. navezava francoskih oblikovnih tipov z registrsko barvo);
- » izvede skladbo od 16. do 18. stoletja.

TERMINI

- izvajalska praksa ○ ornamentika ○ zgodovinski instrumenti

SKLADBE J. S. BACHA

CILJI

Dijak:

- : nadgrajuje diferencirano artikuliranje;
- : pridobiva védenje o teološkem ozadju posameznih skladb;
- : razčlenja tematsko zgradbo in tonalni potek fuge;
- SC (1.1.2.2)
- : podrobno primerja moderne notne izdaje z avtografom in upošteva lastna dognanja pri interpretaciji;
- : na primeru Schüblerjevih koralov prepozna instrumentalni značaj določenih orgelskih skladb in jih primerja s kantatnimi predlogami.
- SC (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » diferencirano artikulira;
- » pozna teološko ozadje igranih skladb;
- » pozna tematsko zgradbo in tonalni potek fuge;
- » prepozna instrumentalni značaj določenih orgelskih skladb in jih primerja z orkestrskimi in komornimi predlogami;
- » izvede skladbo J. S. Bacha.

TERMINI

- baročne orgle
- artikulacija
- koral
- fuga

SKLADBE 19. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : nadgrajuje orgelsko tehniko, značilno za izvajanje literature romantike (legato igra, menjava nemega prstnega reda, igranje legata s palcem, vezava akordov, igranje s težo);
- : pogloblja muzikalne prvine (s poudarkom na agogiki) pri večjih glasbenih oblikah;
- : se uči analizirati obravnavane glasbene oblike;
- SC (1.1.4.1)
- : prepozna in razločuje nemški in francoski romantični izvajalski slog (izvaja fraze v artikulacijskem ali agogičnem smislu);
- : se uri v uporabi žaluzij.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » igra orgelsko tehniko, značilno za izvajanje literature romantike (legato igra, menjava nemega prstnega reda, igranje legata s palcem, vezava akordov, igranje s težo);
- » izvede muzikalne prvine (s poudarkom na agogiki) pri večjih glasbenih oblikah;
- » pozna obravnavane glasbene oblike;
- » pozna nemški in francoski romantični izvajalski slog;
- » uporablja žaluzije (kadar so na razpolago);
- » izvede skladbo 19. stoletja.

TERMINI

- orgelski legato
- žaluzije
- romantične orgle
- agogika

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

○: pogloblja in načrtno razvija glasbeni okusi in estetski čut v povezavi z glasbo 20. in 21. stoletja;

○: spoznava sodobna variacijska in ciklična dela;

○: se seznaja z novimi lestvicami (Messiaenovi modusi);

○: nadalje spoznava skladbe različnih kompozicijskih slogov slovenskih avtorjev;

SC (3.1.4.1)

○: odkriva raznovrstnost glasbene govorice najpomembnejših orgelskih skladateljev in njihovega obravnavanja orgel;

SC (1.3.2.1)

I: *raziskuje vlogo umetnika in aktualizira sporočilnost glasbenih del ter analizira spremenjeno delovanje glasbenega trga in družbeni položaj glasbenika. Na podlagi tega presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.*

SC (2.2.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra sodobna variacijska in ciklična dela;

» izvede skladbe različnih slogov slovenskih avtorjev;

» pozna glasbeno govorico najpomembnejših orgelskih skladateljev ter njihovo obravnavanje orgel;

» izvede skladbo 20. ali 21. stoletja.

TERMINI

○ sodobna glasba ○ moderne orgle ○ Messiaenovi modusi

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: tehnične in muzikalne prvine, skladbe od 16. do 18. stoletja, skladbe J. S. Bacha, skladbe 19. stoletja ter skladbe 20. in 21. stoletja. Dijak usvaja zahtevnejše tehnične elemente orgelske igre ter hkrati pogloblja muzikalni izraz. Poudarek je na poglobljenem delu s slogovno izvajalsko prakso, pri čemer se repertoar poleg severnonemških skladateljev razširi tudi na primere južnonemškega sloga, pri francoski glasbi pa se dijak seznanja s težjimi glasbenimi oblikami. Pomemben del izobraževanja predstavlja soočanje z zahtevnostjo polifone igre, kar zahteva višjo stopnjo natančnosti in analitičnega razumevanja. V repertoarju sodobne glasbe dijak spoznava posebnosti in značilnosti osebnih slogov različnih skladateljev ter jih upošteva pri interpretaciji.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- izvaja težje vaje za trio-igro, bere, posluša in frazira tri glasove;
- spoznava izhodišča za registriranje skladb glede na zgodovinsko obdobje, deželo, skladatelja, glasbeno obliko, dispozicijo orgel in estetski okus; (1.3.2.1)
- razvija sposobnost prima vista igre.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede in frazira tri glasove v težjih trio skladbah;
- » pozna izhodišča za registriranje skladb glede na zgodovinsko obdobje, deželo, skladatelja, glasbeno obliko, dispozicijo orgel in estetski okus;
- » tekoče zaigra prima vista;
- » izvede etudo za pedal solo.

TERMINI

- trio-igra
- dispozicija orgel
- registriranje

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : poglobljeno diferencira artikulacijo v zavestni povezavi s podajanjem muzikalnih fraz;
- : spoznava in izvaja igro *inégalite*;
- SC (1.1.2.1)
- : zavestno uravnoteženo vodi večglasje v polifonem načinu.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » diferencira artikulacijo v skladu s podajanjem muzikalnih fraz;
- » zaigra v načinu *inégalite*;
- » uravnoteženo vodi polifone glasove;
- » izvede skladbo od 16. do 18. stoletja.

TERMINI

- francoske baročne orgle
- nemške baročne orgle
- *inégalite*, inegalnost

SKLADBE J. S. BACHA

CILJI

Dijak:

○: razvija samostojno vodenje in artikulacijsko oblikovanje polifonih glasov;

SC (1.3.4.1)

○: prepoznavna splošne glasbene vplive tedanjega časa (severnonemška, južnonemška, italijanska in francoska glasba) in posnema določene instrumentalne idiome (npr. violinskega) v Bachovem orgelskem delu.

SC (2.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» samostojno vodi in artikulacijsko oblikuje polifone glasove;

» pozna splošne glasbene vplive tedanjega časa (severnonemška, južnonemška, italijanska in francoska glasba) in igra določene instrumentalne idiome (npr. violinskega) v Bachovem orgelskem delu;

» izvede skladbo J. S. Bacha.

TERMINI

○ artikulacija ○ polifonija

SKLADBE 19. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : spoznava zvočne barve in značilnosti orgelskih registrov obdobja romantike;
- : spoznava imena manualov, osnovnih registrov in navodila za registracijo v angleškem, nemškem in francoskem jeziku;
- : aktivno sodeluje pri iskanju najustreznejših registrskih kombinacij obravnavanih del na osnovi pravil in estetskega okusa;
SC (3.1.4.1)
- : se uri v osnovah samostojnega registriranja;
- : poglobljeno spoznava in uporablja žaluzije ter ostale pripomočke (npr. gumbi za spremembo registrske kombinacije z ного, splošni crescendo, zbiralniki).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna zvočne barve in značilnosti orgelskih registrov obdobja romantike;
- » pozna in v skladbi uporabi imena manualov, osnovnih registrov in navodila za registracijo v angleškem, francoskem in nemškem jeziku;
- » samostojno registrira lažje registracije;
- » uporablja žaluzije ter ostale pripomočke (npr. gumbi za spremembo registrske kombinacije z ного, splošni crescendo, zbiralniki);
- » izvede skladbo 19. stoletja.

TERMINI

- registrske kombinacije
- žaluzije
- crescendo pedal

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : spoznava avantgardni glasbeni jezik;
- : raziskuje tehnične, zvočne in izrazne možnosti orgel;
- SC (3.1.4.1)
- : primerja kompozicijske sloge preteklih glasbenih obdobj s sodobno glasbeno govorico;
- SC (1.1.2.1)
- : spoznava osnovne elemente glasbene grafike.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » prepozna avantgardni glasbeni jezik;
- » uporabi tehnične, zvočne in izrazne možnosti orgel;
- » pozna razlike med kompozicijskimi slogi preteklih glasbenih obdobj in sodobno glasbeno govorico;
- » pozna osnovne elemente glasbene grafike;
- » izvede skladbo 20. ali 21. stoletja.

TERMINI

- atonalnost
- avantgarda
- sodobna glasba

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 4. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: tehnične in muzikalne prvine, skladbe od 16. do 18. stoletja, skladbe J. S. Bacha, skladbe 19. stoletja ter skladbe 20. in 21. stoletja. Dijak zavestno razvija uravnoteženo orgelsko igro, v kateri združuje tehnično dovršenost z muzikalnim izrazom. Pri interpretaciji skladb si prizadeva za prepričljiv slogovni pristop in poglobljen glasbeni izraz. Vsaki skladbi se posveča celovito, pri čemer upošteva tako tehnične kot interpretativne vidike.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : stopnjuje tempe;
- : virtuosno izvaja etude in skladbe za pedal;
- : poglobljeno interpretira skladbe glede na oznake v tekstu, slogovne zahteve in značaj skladb;
- : čimbolj samostojno oblikuje skladbe, predlaga in zagovarja interpretacijo in registracijo skladb. **SC** (1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra predpisane tempe;
- » virtuosno izvede etude in skladbe za pedal;
- » izvede skladbe glede na oznake v tekstu, slogovne zahteve in karakter skladb;
- » samostojno določi interpretacijo in registracijo skladb;
- » izvede etudo za pedal.

TERMINI

- interpretacija ○ registracija ○ virtuosnost

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : primerja značilne orgelske dispozicije iz časa nastanka del kot izhodišče za registriranje;
- : registrira skladbe na različnih orglah in pri tem išče kompromisne možnosti.
- SC (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna značilne orgelske dispozicije iz časa nastanka del;
- » določi registracijo skladbe na različnih orglah in uporabi kompromisne možnosti;
- » izvede skladbo od 16. do 18. stoletja.

TERMINI

- dispozicija
- zgodovinske orgle

SKLADBE J. S. BACHA

CILJI

Dijak:

- : išče enovitost v dvodelnosti glasbenih oblik;
- : slušno razume povezavo med tonovskim načinom in značajem skladbe, izhajajoč iz lastne izkušnje igranja na zgodovinskih ali slogovno ustreznih orglah;
- : ustvarjalno išče slogovno ustrezne možnosti za registriranje.

SC (1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » sliši povezavo med tonovskim načinom in značajem skladbe, izhajajoč iz lastne izkušnje igranja na zgodovinskih ali slogovno ustreznih orglah;
- » uporabi slogovno ustrezne možnosti za registriranje;
- » izvede skladbo J. S. Bacha.

TERMINI

- baročna artikulacija
- baročna registracija
- glasbena oblika

SKLADBE 19. STOLETJA

CILJI

Dijak:

○: povečuje psihofizično vzdržljivost pri podajanju vseh elementov orgelske igre;

SC (3.2.1.3)

○: celovito dojema in podaja muzikalno podobo težjih in daljših del;

○: usvaja principe prilagajanja interpretacije zakonitostim akustike prostora.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže psihično in fizično vzdržljivost pri podajanju vseh elementov orgelske igre;

» celovito poda muzikalno podobo težjih in daljših del;

» interpretacijo prilagodi zakonitostim akustike prostora;

» izvede skladbo 19. stoletja.

TERMINI

○ interpretacija ○ agogika ○ ciklična skladba ○ romantične orgle

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : obvladuje hitre in številne zvočne menjave;
- : spozna enakopravno vlogo registranta – asistenta;
- : odkriva nove izvajalske tehnike;
- SC (3.1.4.1)
- : kritično vrednoti slovenska orgelska dela v primerjavi s svetovno literaturo;
- : presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje;
- SC (5.3.5.2)
- : pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
- SC (4.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede hitre in številne zvočne menjave;
- » pozna enakopravno vlogo registranta – asistenta,
- » uporabi nove izvajalske tehnike;
- » zaigra skladbo 20. ali 21. stoletja.

TERMINI

- zvočne menjave
- registrant
- sodobne izvajalske tehnike

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Vaje, lestvice in akordi v različnih legah in artikulacijah na pedal;
- » Dupré, M.: Méthode d'Orgue (izbor);
- » Pedalne etude (odlomki iz literature);
- » Bach, J. S.: Pedalexercitium, BWV 598;
- » Bach, J. S.: Repetitorium für das Orgelpedalspiel;
- » Ahlgrimm, I.: Manuale der Orgel- und Cembalotechnik: Fingerübungen und Etüden 1571–1760;
- » Tachezi, H.: Ludus organi contemporarii, 1. del.

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Praetorius, M.: A solis ortus cardine;
- » Pachelbel, J.: Preludiji, Tokate, Arie, Partite (izbor);
- » Buxtehude, D.: Tokata v F-duru, BuxWV 157;
- » Buxtehude, D.: Fuga v C-duru, BuxWV 174;
- » Buxtehude, D.: Komm, Heiliger Geist, Herre Gott, BuxWV 199;
- » Lübeck, V.: Preludij in fuga v F-duru;
- » Krebs, L.: Fantazija à gusto italiano;
- » Purcell, H.: Izbor skladb;
- » Stanley, C. J.: Izbor skladb;
- » Wesley, S.: Izbor skladb;

- » Boyce, W.: Izbor skladb;
- » Černohorský, B. M.: Izbor skladb;
- » Seger, J. F. N.: Izbor skladb;
- » Brixl, F. X.: Izbor skladb;
- » Hándl-Gallus, J.: Priredbe skladb za glasbila s tipkami.

SKLADBE J. S. BACHA

Priporočena literatura:

- » Bach, J.: Orgelska knjižica (izbor);
- » Bach, J.: Preludij v G-duru, BWV 568;
- » Bach, J.: Fuga v G-duru, BWV 576;
- » Bach, J.: Preludij in fuga v e-molu, BWV 533;
- » Bach, J.: Preludij in fuga v c-molu, BWV 549;
- » Bach, J.: Fantasia con imitazione v h-molu, BWV 563;
- » Bach, J.: Capriccio v B-duru, BWV 992 (Aria in Fuga);
- » Bach, J.: Neumeister korali (izbor);
- » Bach, J.: Allein Gott in der Höh sei Ehr, BWV 711.

SKLADBE 19. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Tema (Andante) z variacijami v D-duru;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Trio v F-duru;
- » Rheinberger, J.: 12 Charakterstücke, op. 156 (izbor);
- » Rheinberger, J.: 10 Trios, op. 49 (izbor);
- » Franck, C.: Petit Offertoire, Andantino, Sortie (iz L'Organiste);
- » Lemmens, J.-N.: Fanfara;
- » Premrl, S.: Pastorale (izbor);
- » Premrl, S.: Slavnostna predigra.

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Alain, J.: Prélude profane;

- » Heiller, A.: Choralvorspiele zu Liedern des Dänischen Gesangsbuches (izbor);
- » Eben, P.: Momenti d'Organo (izbor);
- » Eben, P.: Due preludi festivi per organo;
- » Mathias, W.: Fanfara;
- » Blarr, O. G.: Nun danket alle Gott;
- » Ludwig, K. U.: Tochter Zion, freue dich;
- » Rutter, J.: Toccata in seven;
- » Osterc, S.: Pet skladb za orgle (izbor);
- » Sojar Voglar, Č.: 6 malih invencij (izbor);
- » Jereb, G.: Pet plesov (izbor);
- » Ajdič, A.: Fantazija za orgle.

2. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Pedalne etude (odlomki iz literature);
- » Doppelbauer, J. F.: 10 Etüden fur Orgelpedal solo (izbor);
- » Horvath, J. M.: 7 Bagatellen (Pedalübungen);
- » Michel, J. M.: Tango (iz »Vier Tänze«);
- » Trevor, C. H.: A concise school of trio playing for organ (izbor);
- » Oortmerssen, J. van: A guide to duo and trio playing: Studies in historical fingering and pedalling for the organ (izbor);
- » Ahlgrimm, I.: Manuale der Orgel- und Cembalotechnik: Fingerübungen und Etüden 1571–1760.

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » G. Frescobaldi, G.: Canzone (izbor);
- » G. Frescobaldi, G.: Aria detta baletto;
- » G. Frescobaldi, G.: Fiori musicali (izbor);

- » Sweelinck, J. P.: Ballo del granduca;
- » Bruhns, N.: Preludij v e-molu (»mali«);
- » Bruhns, N.: Preludij v g-molu;
- » Buxtehude, D.: Passacaglia v d-molu, BuxWV 161;
- » Marchand, L.: Tierce en taille, Basse de Trompette ou de Cromorne, Dialogue, iz *Pièces d'Orgue – Premier livre*;
- » Dandrieu, J.-F.: Premier livre d'Orgue (izbor);
- » Bach, C. Ph. E.: Adagio per il Organo v d-molu.

SKLADBE J. S. BACHA

Priporočena literatura:

- » Bach, J. S.: Orgelska knjižica (izbor);
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v C-duru, BWV 545;
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v C-duru, BWV 531;
- » Bach, J. S.: Fuga v h-molu, BWV 579;
- » Bach, J. S.: Pastoral v F-duru, BWV 590;
- » Bach, J. S.: Schüblerjevi koralni I-III, BWV 645–647;
- » Bach, J. S.: Nun komm, der Heiden Heiland, BWV 661;
- » Bach, J. S.: Herzlich thut mich verlangen, BWV 727.

SKLADBE 19. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata II v c-molu, op. 65;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Preludij in fuga v G-duru, št. 2, op. 37;
- » Schumann, R.: Mit innigem Ausdruck, št. 2, op. 56 (iz Šestih študij v kanonski obliki);
- » Brahms, J.: Enajst koralnih prediger, op. 122 (izbor);
- » Reger, M.: Pastoral, Melodija, op. 59;
- » Janáček, L.: Dve skladbi za orgle;
- » Franck, C.: Cantabile;
- » Guilmant, A.: Magnificat v G-duru, št. 2, op. 41;
- » Vierne, L.: 24 Pièces en style libre (izbor);

- » Premrl, S.: Uvod in fuga v G-duru.

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Alain, J.: Variations sur un thème de Clément Janequin;
- » Messiaen, O.: Apparition de l'Eglise éternelle;
- » Messiaen, O.: La Nativité du Seigneur (izbor);
- » Françaix, J.: Suite Carmelite;
- » David, J. N.: Macht hoch die Tür;
- » Eben, P.: Mala koralna partita,
- » Eben, P.: Versetti;
- » Osterc, S.: Pet skladb za orgle (izbor);
- » Ramovš, P.: Fanfara;
- » Ukmar, V.: Preambulum;
- » Jereb, G.: Pet plesov (izbor).

3. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Doppelbauer, J. F.: 10 Etüden für Orgelpedal solo (nadaljevanje);
- » Kummer, H. G.: Variacije na Paganinijevo temo;
- » Mylben, G. van: Choralvorspiele für das Orgelpedal;
- » Chadwick, G. W.: Pedal Etuden (izbor);
- » Trevor, C. H.: A concise school of trio playing for organ (izbor).

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Froberger, J. J.: Tokate (izbor);
- » Buxtehude, D.: Preludij v C-duru, BuxWV 137;
- » Böhm, G.: Preludij v d-molu, Partita »Ach wie nichtig, ach wie flüchtig«;
- » Muffat, G.: Ciacona;
- » Caurroy, E. du: Fantaisies;

» Marchand, L.: Plein jeu, Duo, Trio, Basse de Trompette, iz *Pièces d'Orgue*;

» Clérambault, L.-N.: Livre d'Orgue (izbor).

SKLADBE J. S. BACHA

Priporočena literatura:

- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v A-duru, BWV 536;
- » Bach, J. S.: Fantazija in fuga v c-molu, BWV 537;
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v d-molu, BWV 539;
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v f-molu, BWV 534;
- » Bach, J. S.: Fuga sopra il Magnificat, BWV 733;
- » Bach, J. S.: Koncert v G-duru, BWV 592;
- » Bach, J. S.: Sonata II BWV 526 (izbor stavkov);
- » Bach, J. S.: Schüblerjeva korala IV in V, BWV 648–649;
- » Bach, J. S.: Erbarm'dich mein, o Herre Gott, BWV 721;
- » Bach, J. S.: Komm, Gott Schöpfer, Heiliger Geist, BWV 667;
- » Bach, J. S.: Pièce d'Orgue, BWV 572.

SKLADBE 19. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Preludij in fuga v c-molu, št. 1, op. 37;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Nachspiel v D-duru;
- » Franck, C.: Preludij, fuga in variacija, op. 18;
- » Dubois, T.: Tokata v G-duru;
- » Widor, Ch.-M.: Tokata v F-duru, op. 42;
- » Mulet, H.: Esquisses byzantines (izbor);
- » Reger, M.: Benedictus, op. 59;
- » Karg-Elert, S.: Nun danket alle Gott, št. 59, op. 65;

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Alain, J.: Deux danses à Agni Yavishta;
- » Alain, J.: Variations sur Lucis Creator;

- » Langlais, J.: Hommage à Frescobaldi (izbor);
- » Kagel, M.: Rrrr... (izbor);
- » Hindemith, P.: Sonata II (1. stavek);
- » Krek, G.: Slavnostna predigra;
- » Ukmar, V.: Tri intonacije;
- » Vremšak, S.: Štiri koralne variacije;
- » Misson, A.: Aria iz »Toccata, Aria, Finale«.

4. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Langlais, J.: Epilogue;
- » Langlais, J.: 7 Etudes de Concert;
- » Albright, W.: Totentanz;
- » Chadwick, G. W.: Pedal Etuden (izbor);
- » Stockmeier, W.: 16 Pedalstudien (izbor).

SKLADBE OD 16. DO 18. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Buxtehude, D.: Preludij in fuga v g-molu, BuxWV 149;
- » Buxtehude, D.: Ciacona in e, BuxWV 160;
- » Lübeck, V.: Preludij in fuga v E-duru;
- » Pachelbel, J.: Preludij v d-molu;
- » G. Muffat, Toccata sexta, Toccata duodecima;
- » Kerll, J. K.: Passacaglia;
- » Bach, C. Ph. E.: Fantazija in fuga v c-molu.

SKLADBE J. S. BACHA

Priporočena literatura:

- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v f-molu, BWV 534;
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v g-molu, BWV 535;
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v C-duru, BWV 547;

- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v G-duru, BWV 541;
- » Bach, J. S.: Preludij in fuga v G-duru, BWV 550;
- » Bach, J. S.: Tokata in fuga v d-molu, BWV 565;
- » Bach, J. S.: Sonata IV, BWV 528 (izbor stavkov);
- » Bach, J. S.: Sonata I, BWV 525;
- » Bach, J. S.: Koncert v a-molu, BWV 593;
- » Bach, J. S.: Nun komm' der Heiden Heiland, BWV 659;
- » Bach, J. S.: Schüblerjev koral VI, BWV 650;
- » Bach, J. S.: Leipziški koral (izbor).

SKLADBE 19. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Preludij in fuga v d-molu, št. 3, op. 37;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata III v A-duru, op. 65;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata V v D-duru, op. 65;
- » Schumann, R.: Fuga št. 2 v B-duru, op. 60;
- » Reger, M.: Tokata v d-molu, Intermezzo, Gloria in excelsis, op. 59;
- » Reger, M.: Introdukcija in passacaglia v d-molu;
- » Franck, C.: Pièce héroïque;
- » Škerjanc, L. M.: Preludij v e-molu.

SKLADBE 20. IN 21. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Duruflé, M.: Koralne variacije iz »Veni Creator«, op. 4;
- » Hakim, N.: Canticum (izbor);
- » Hakim, N.: Pange lingua (izbor);
- » Langlais, J.: Hymne d'action de grace Te Deum, op. 5;
- » Langlais, J.: Incantation pour un jour Saint, op. 64;
- » Messiaen, O.: La Nativité du Seigneur (izbor);
- » Eben, P.: Nedeljska glasba (1. in 2. fantazija);
- » Heiller, A.: In festo corporis Christi;

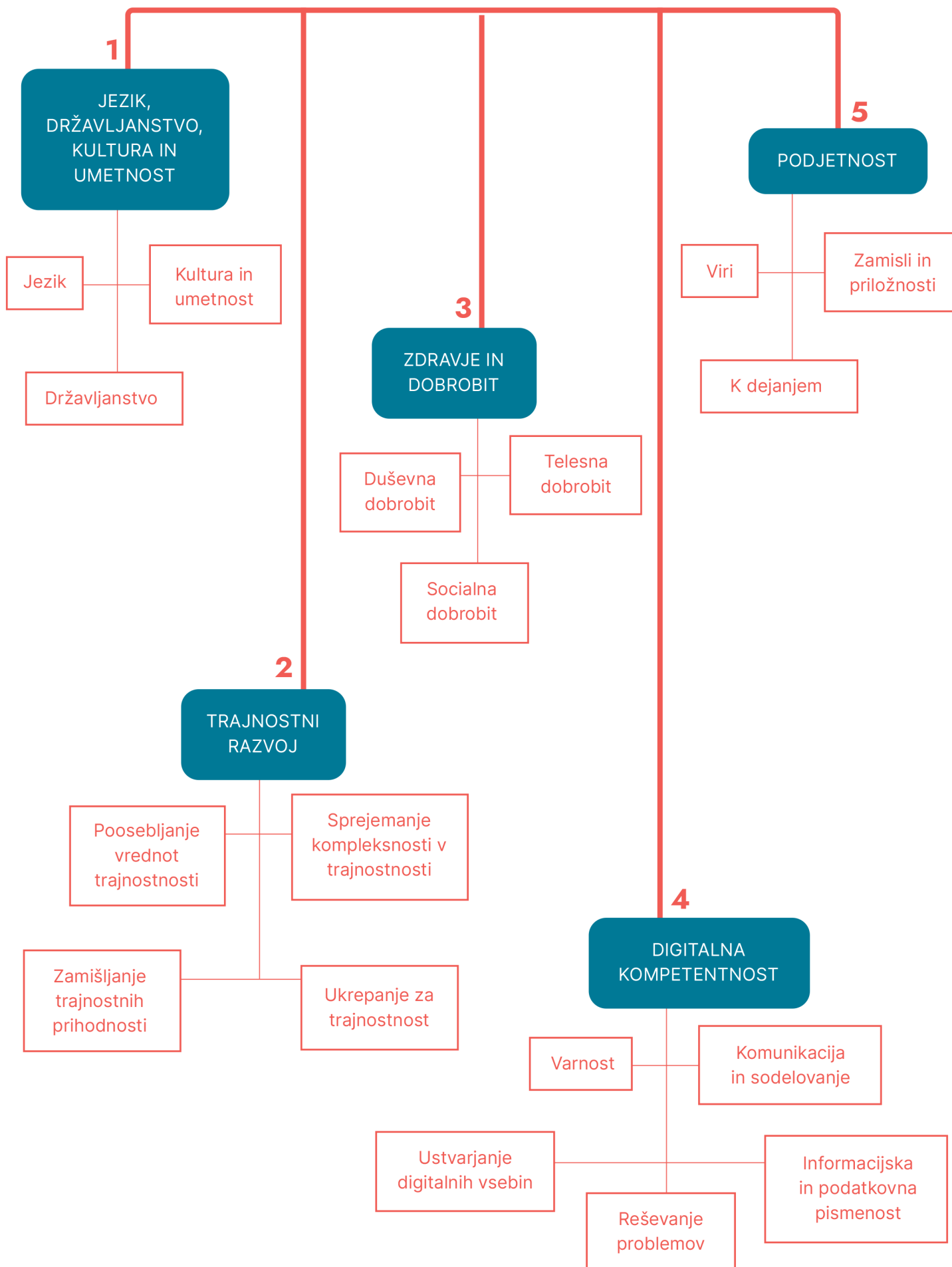
- » Krek, U.: Meditacije za orgle;
- » Trošt, J.: Suita II;
- » Ramovš, P.: A. D. 1986.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.